

TPEdigitaal
Jaargang 1 nr. 1
December 2007

Ten geleide thema: Ontslagbescherming

De economie van ontslagbescherming: Lessen voor Nederland.....1
Anja Deelen, Egbert Jongen, Ruud de Mooij en Sabine Visser

Een soepel ontslagrecht en de arbeidsmarktpositie van oudere werknemers.....19
Anne Gielen en Jan van Ours

Tijdelijke arbeidscontracten en/of ontslagbescherming30
Marloes de Graaf-Zijl

Loondalingen in Europa steeds normaler46
Jasper de Winter

Ambitie en voorzichtigheid in het economisch beleid67
Henk Don

Zonde van de tijd: Leren in Nederland vanuit economisch perspectief95
Lex Borghans

Polderparade 2007119
Emiel Maasland en Ewa Mendys-Kamphorst

MKBA: Toets of hulpmiddel in het milieubeleid?127
Onno Kuik en Joop de Boer

TPEdigitaal is een uitgave van de Stichting TPEdigitaal te Amsterdam.

Ten geleide thema: Ontslagbescherming

In de afgelopen periode heeft een mogelijke wijziging van het stelsel van ontslagbescherming hoog op de politieke agenda gestaan. In reactie op de voorstellen van minister Donner gaat nu een commissie zich buigen over het ontslagrecht en andere opties om de arbeidsmarkt te flexibiliseren. Gezien de verdeeldheid onder de sociale partners is de uiteindelijke uitwerking van de voorstellen niet eenvoudig. Die verdeeldheid – of beter gezegd: onbepaaldheid – zien we ook terug in de volgende vier artikelen in de eerste uitgave van TPEdigitaal. In het eerste artikel laten de CPB-ers Anja Deelen, Egbert Jongen, Ruud de Mooij en Sabine Visser aan de hand van schattingen uit de literatuur zien dat stringentere bescherming kan leiden tot belangrijke verdelingseffecten onder werknemers. Het vermindert de reallocatie van banen, maar de invloed op werkgelegenheid en productiviteit is ambigu. De auteurs bespreken tevens een aantal hervormingsopties van het ontslagstelsel. Anne Gielen en Jan van Ours tonen in de tweede bijdrage aan dat ontslagversoepling met name de arbeidsmarktpositie van oudere werknemers verslechtert, ten gunste van jongere werknemers. Reden hiervoor is de kleinere kans op werk voor oudere werknemers die een baan zoeken, zodat zij vooral met de keerzijde van meer flexibiliteit te maken hebben. Marloes de Graaf-Zijl kijkt naar een ander effect van vermindering van ontslagbescherming, namelijk dat op de baantevredenheid en nuanceert de rol van ontslagbescherming. Uit recent onderzoek, mede van haar hand, blijkt namelijk dat werknemers meer hechten aan andere baankenmerken dan baanzekerheid. Werkgevers op hun beurt hechten meer aan verkorting van de doorstroomtijd van werknemers in een bedrijf dan aan een verlaging van de ontslagkosten. Jasper de Winter ten slotte bekijkt ontslagbescherming uit macro-economisch perspectief. Hij stelt dat sinds de introductie van de euro neerwaartse nominale loonaanpassingen in Europa steeds normaler zijn geworden. Tevens vindt hij dat loonrigiditeit hoger is in landen met veel ontslagbescherming; kennelijk versterkt dit hun onderhandelingspositie. Meer loonrigiditeit vertaalt zich echter niet eenduidig in een hoger werkloosheidspercentage.